1. NALOGA

a)

Povprečni dohodek

Populacija je velikosti 43886. Vzamemo enostavni slučajni vzorec 400 enot. Sledi: $N=43886,\,n=400.$

Naj bo X_k skupni dohodek v k-ti družini.

Torej je povprečni dohodek v Kindergradu:

$$\overline{X} = \frac{X_1 + \dots + X_n}{n}.\tag{1}$$

Standardna napaka

Vemo: $se(\overline{X}) = \sqrt{var(\overline{X})}$. Ker imamo enostavni slučajni vzorec, vemo tudi, da je

$$var(\overline{X}) = \frac{1}{n} \frac{N-n}{N-1} \sigma^2 \tag{2}$$

kjer je σ^2 populacijska varjanca. Nepristranska cenilka za σ^2 je

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{N-1}{N(n-1)} \sum_{k=1}^n (X_k - \overline{X})^2.$$
 (3)

Sledi:

$$\widehat{se(\overline{X})} = \sqrt{\frac{1}{n} \frac{N-n}{N(n-1)} \sum_{k=1}^{n} (X_k - \overline{X})^2}.$$
 (4)

Interval zaupanja

Iz navodil sledi, da je interval zaupanja enak $\overline{X} \pm 1,96 \cdot se(\overline{X})$.

Končne vrednosti

b)

Če stratificiramo, mora veljati

$$\frac{n_k}{n} = \frac{N_k}{N}, \sum_{k=1}^k n_k = n.$$
 (5)

V našem primeru startificiramo po četrtih, torej k=4. Vemo:

 $N_1 = 10149 \ (severna \ \check{c}etrt),$

 $N_2 = 10390 \ (vzgodna\ \check{c}etrt),$

 $N_3 = 13457 \ (južna \ četrt),$

 $N_4 = 9890 \ (zahodna\ \check{c}etrt)$. Če malo obrnemo zgornjo enakost, dobimo

$$n_k = \frac{N_k}{N} n. (6)$$

Izračunamo za k=1,2,3,4 in upoštevamo vrednosti N_1,N_2,N_3,N_4 ter N=43886.

Dobimo:

$$n_1 = \frac{10149}{43886} \cdot 400 = 92,5033 \to n_1 = 92,$$
 (7)

$$n_2 = \frac{10390}{43886} \cdot 400 = 94,699 \to n_2 = 95,$$
 (8)

$$n_3 = \frac{13457}{43886} \cdot 400 = 122,654 \to n_3 = 123,$$
 (9)

$$n_4 = \frac{9890}{43886} \cdot 400 = 90,142 \to n_4 = 90.$$
 (10)

Preverimo:

$$\sum_{k=1}^{4} n_k = 92 + 96 + 123 + 90 = 400. \tag{11}$$

Naj bo sedaj X_{kj} povprečni dohodek j-te družine v k-tem stratumu. Povprečni dohodek družine se sedaj izraža kot:

$$\overline{X} = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^{\#stratumov} \sum_{j=1}^{n_k} X_{kj}.$$
 (12)

Standarna napaka $se(\overline{X}) = \sqrt{var(\overline{X})}$:

$$var(\overline{X}) = \sum_{k} w_k^2 var(\overline{X_k}) = \sum_{k} w_k^2 \cdot \frac{\hat{\sigma}_k^2}{n_k} \cdot \frac{N_k - n_k}{N_k - 1}, \tag{13}$$

kjer je $w_k = \frac{N_k}{N}$ delež, σ_k^2 pa populacijska varjanca v k-tem stratumu. Torej:

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{N_k - 1}{N_k (n_k - 1)} \sum_{j=1}^{n_k} (X_{kj} - \overline{X_k})^2, \tag{14}$$

kjer je X_k povprečje k-tega stratuma. Interval zaupanja: $\overline{X} \pm 1,96 \cdot se(\overline{X})$. Vstavimo podatke in dobimo:

 $\mathbf{c}$